

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА СІМЕЙНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Галузь знань 26 Цивільна безпека

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 4 від 28 листопада 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Охорона сімейних прав та інтересів
Викладач	Логвінова Марія Володимирівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри судочинства
Контактний телефон викладача	(0342)59-61-78
E-mail викладача	mariia.lohvinova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни використовуватимуться можливості платформи Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри правоохоронної діяльності. Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна "Охорона сімейних прав та інтересів" є спеціалізованим курсом для здобувачів вищої освіти спеціальності "Правоохоронна діяльність". Дисципліна спрямована на формування системних знань та практичних навичок у сфері захисту прав і законних інтересів членів сім'ї, з особливим акцентом на ролі правоохоронних органів у цьому процесі. Курс охоплює теоретико-правові засади охорони сімейних прав, організаційно-правові механізми їх реалізації, а також особливості застосування правових норм у різних ситуаціях, пов'язаних із захистом прав подружжя, дітей та інших членів сім'ї. Особлива увага приділяється практичним аспектам діяльності правоохоронних органів у сфері запобігання та протидії порушенням сімейних прав, налагодженню ефективної міжвідомчої взаємодії та застосуванню сучасних підходів до вирішення сімейних конфліктів.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, необхідних для ефективного забезпечення охорони та захисту сімейних прав та інтересів у процесі здійснення правоохоронної діяльності, а також розвиток професійних навичок щодо виявлення, припинення та запобігання порушенням у сфері сімейних правовідносин. Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є: - формування системи теоретичних знань про правову природу сімейних прав та інтересів, національні та міжнародні стандарти їх захисту; - розвиток здатності аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти у сфері охорони сімейних прав у правоохоронній діяльності; - забезпечення розуміння специфіки юрисдикційних та неюрисдикційних форм захисту сімейних прав та особливостей їх реалізації; - розвиток компетентностей з питань захисту прав та інтересів дитини в різноманітних сімейних ситуаціях, включаючи спори щодо місця проживання, участі у вихованні, протидії викраденню дітей;	

- опанування алгоритмів дій правоохоронців при виявленні та реагуванні на випадки порушення сімейних прав, особливо щодо дітей та вразливих категорій осіб;
- набуття практичних навичок ефективної взаємодії правоохоронних органів з іншими суб'єктами захисту сімейних прав та інтересів (органами опіки та піклування, соціальними службами, громадськими організаціями).

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності

- СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.
- СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.
- СК3. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
- СК5. Здатність визначити придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.
- СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.
- СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.
- СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникла внаслідок усунення правопорушення.

Програмні результати навчання

- РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.
- РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН20. Контролювати в межах повноважень стан дотримання фізичними та юридичними особами вимог дозвільної системи, правил дорожнього руху, а також інших вимог законодавства у сфері правопорядку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські	18
практичні	0
лабораторні	0
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
4	262 Правоохоронна діяльність	2-ий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
(1) Теоретико-правові засади охорони сімейних прав та інтересів	2	2	6
(2) Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту сімейних прав	2	2	6
(3) Правовий статус та захист прав подружжя	2	2	6
(4) Охорона прав та інтересів дитини в системі правоохоронної діяльності	0	2	8

(5) Охорона особистих немайнових прав та інтересів батьків і дітей	0	2	8
(6) Охорона майнових прав та інтересів батьків і дітей	2	2	6
(7) Охорона особистих немайнових / майнових прав та інтересів інших членів сім'ї	0	2	8
(8) Охорона прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	2	2	6
(9) Взаємодія правоохоронних органів з іншими суб'єктами захисту сімейних прав	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмових робіт	Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову модульну контрольну роботу виносяться наступні теми: (1), (2), (3), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11). Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп.

	2.6.1 МРПОУ).
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри правоохоронної діяльності https://kpd.pnu.edu.ua/denna-forma-2/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Студенту виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за темами самостійного опрацювання, тестових експрес-опитувань, вирішення практичних задач тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри правоохоронної діяльності <https://kpd.pnu.edu.ua/or-bakalavr/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені

лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми запобігання та протидії домашньому насильству: матер. регіон. наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 5 грудня 2023 р.). Дніпро : ДДУВС, 2023. 224 с. URL: https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/13503/1/макет_ЗБІРНИК_запобіг_насилст_ред.pdf
2. Актуальні проблеми сімейного права : міжнар. наук.-практ. конф., присвяч.ї пам'яті д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Жилінкової Ірини Володимирівни (м. Харків, 12 квіт. 2024 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. цив. права ; НАПрН України, Від-ня цив.-прав. дисциплін ; Гром. орг. «Цивілістична платформа». Харків : Право, 2024. 150 с. URL: https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/wp-content/uploads/2024/06/aktualni_problemy_simejnogo_prava_mater_konf_zhylinkovoyi_i_v_1_2.pdf
3. Березняк В., Хашев В. Ювенальна превенція : курс лекцій. Київ : Алерта, 2021. 134 с.
4. Красицька Л.В. Проблеми здійснення та захисту особистих та майнових прав батьків і дітей: монографія. Київ: Ліра-К, 2020.
5. Крестовська Н.М. Ювенальне право України: історико-теоретичне дослідження : монографія / Н.М. Крестовська. О. : Фенікс, 2020. 328 с.
6. Крестовська Н.М. Ювенальна юстиція : навч. посібник/ А.І. Гусєв, Ю.Б. Костова, Н.М. Крестовська, Т.Є. Семікоп, В.І. Шмеріга, І.Г. Терещенко ; за ред. Крестовської Н.М. О. :ОЮІ ХНУВС, 2019. 243 с.
7. Мороз О. Б. Довідник ювенального поліцейського / Мороз О. Б., Ковальчук О. В., Хатнюк Ю. А. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4515>
8. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України / За ред. Ю.С. Червоного. Київ: Юрінком Інтер, 2020.
9. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: науково-практичний коментар. Київ: Правова єдність, 2019.
10. Сімейне право України: підручник / за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2605/1/simejne%20pr.pdf>
11. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Сімейне право України: підручник. Київ: Істина, 2021.

Викладачка

**Марія ЛОГВІНОВА,
доцент кафедри судочинства**